

"SZENVEDVÉN NEM FENYEGETŐZÖTT"

Ezután állandóan szemmel tartották Jézust, és kémeket küldtek utána. Azok igazaknak tették magukat, hogy Jézust a saját szavaival fogják meg, és átadhassák a hatóságnak, és a helytartó hatalmának. Ezek megkérdezték tőle:

"Mester, tudjuk, hogy helyesen szólsz és tanítasz, és nem vagy személyválogató, hanem az igazsághoz ragaszkodva tanítod az Isten útját. Szabad-e a császárnak adót fizetnünk, vagy nem?" Ő azonban felismerte álnokságukat, és így szólt hozzájuk: "Mutassatok nekem egy dénárt: kinek a képe és felirata van rajta?" Ők ezt felelték: "A császáré." Ő pedig így válaszolt nekik: "Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és az Istennek, ami az istené." Így tehát nem tudtak belekötni szavaiba a nép előtt, hanem elcsodálkoztak válaszában, és elhallgattak. Lukács 20,20-26

Ahogy Jézus közeledett a passióhoz, a kereszthalál időpontjához, úgy sűrűsödtek az ellene intézett támadások. Ez a 20. rész egészen különös fejezet, mert azt írja le szinte naplószerűen, hogy minden politikai párt és vallási irányzat támadást intézett Jézus ellen. Össztűz alá kerül a Megváltó. Minden oldalról lönek rá, ok nélkül támadják. A Cselekedetek Könyve így summázta Jézus földi életét: "Széjjeljárt, jót tévén," - és aki mindenkivel jót tett, arra most mindenki tüzet nyit.

Hogyan viselte Jézus ezt a nehéz helyzetet? Hogyan segíthet nekünk, hogy hozzá hasonlóan viselkedjünk a támadások idején?

Minket is érnek támadások, rólunk is mondanak csúnyákat hátunk mögött vagy a szemünkbe. Rágalmaznak, néha olyan vádakkal illetnek, hogy az ember esze megáll és hirtelen védekezni sem tud, mert nemcsak hogy nem tett olyat, - eszébe sem jutott, hogy olyat lehetne tenni. Sokszor azoknak a részéről érnek minket ilyen alattomos támadások, akik közel állnak hozzánk. Olyan oldalról lönek és rúgnak, ahonnan végképp nem vártuk volna, úgy, ahogyan az 55. zsoltárban panasolja a zsoltáros: „*az én kenyeres pajtásom, akivel naponta együtt voltam, az szúrt hátba és az rontja a hitelemet mások előtt*”.

Mit csinál ilyenkor Isten gyermeke?

Gyakran rosszul reagálunk. Olyan gyönyörűen tündöklük a mi Megváltónk személyisége itt a támadások kereszttüzében is. Tanuljunk Jézustól elszenvedni efféle viszontagságokat is.

1. Azt nézzük meg először ennek az egész fejezetnek az alapján, hogy milyen közegben dolgozott Jézus, amikor itt volt. Ezt színesen elénk adja a Szentírás. Azután hogyan viselkedett ő ezek között a méltatlan támadások között? Végül: milyen segítséget adhat ez nekünk, hátha másként hordoznánk ezeket a kellemetlenségeket.

Vegyük sorba ezt a fejezetet, mert ezzel egy kicsit tanulunk is. Itt van előttünk a Jézus korabeli politikai pártok és vallási irányzatok palettája.

Kezdi a Nagytanács, ami a népnek a legfőbb törvényhozó és vallási testülete volt. A fejezet elején ezt olvassuk: "Mondd meg nekünk, milyen hatalommal cselekszed ezeket, vagy ki adta neked ezt a hatalmat?"

Azért ravasz kérdés ez, mert ha Jézus azt mondja, amit már mondott egyébként nekik, csak elengedték a fülük mellett, hogy Istentől kapott hatalommal, akkor istenkáromló, méltó a halálra. Ha azt mondja, a maga nevében cselekszi ezeket, akkor vallási szélhámos, megint csak méltó a halálra. Tehát egy olyan ártatlannak látszó kérdés, amire csak rosszul lehet felelni. Akármint mond rá, mehet a jelentés, hogy szaporítja a "bűneit".

Ebben az egy esetben Jézus nem mond rá semmit, hanem visszakérdez: Én is kérdezek előbb tőletek valamit, aztán, ha felelték, majd válaszolok. Keresztelő János Istentől jött, vagy magánvállalkozás volt, amit csinált? Ti hogyan ítéletek meg? S olyan jellemző, hogy a nép vallási vezetői félrevonulnak és tanácskoznak. Ha azt mondjuk: Istentől jött, akkor azt fogja kérdezni, miért nem hittetek neki. Ha azt mondjuk: magától csinálta, amit tett, akkor meg a nép megkövezi minket, mert a nép Jánost Isten prófétájának tartja.

Figyeljük? Nem az a fontos, mi az igazság, nem az akarjuk mondani, amit gondolnak. Nincs se világos látás, se bátor állásfoglalás, hanem ha azt mondjuk, ha azt mondjuk... mi lesz a

következménye? Melyik jár kisebb veszéllyel, kockázattal? Teljesen mindegy, hol van az igazság. Ők nem az igazságot akarják megismerni és vállalni, kimondani, mint Jézus, hanem minél kisebb felelősséget vállalni. Ez a lelkület veszi körül az Úr Jézust.

Végül is nem tudják eldönteni. Jönnek és jelentik: nem tudjuk. A nép vallási vezetői nem tudják, hogy annak a kornak a legnagyobb prófétája ki lehetett. És itt, ebben az egy esetben erre Jézus is azt mondja: "Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal cselekszem ezeket." Ez nem jött be, a Nagytanács tehát elvonul.

Akkor következik az a jelenet, amit az imént olvastunk, hogy hozzá jöttek a farizeusok és a Heródes pártiak. Itt megáll már az, aki ismeri a kort, mert ezek egymással ellentétben álltak. A farizeusok enyhén, de határozott nacionalisták voltak, a Heródes pártiak pedig kiegyezés pártiak voltak. Ők sem örültek a rómaiak jelenlétének, de azt mondták: ez van, ezzel kell kiegyezni, ezen belül kell valahogy boldogulni. Ők barátkoztak a rómaiakkal. Ha nem volt muszáj, nem szolgálták ki őket, de ha muszáj volt, morgás nélkül kiszolgálták őket. Kölcsönösen megvetették egymást. A farizeusok megalkuvóknak tekintették a Heródes pártiakat, a Heródes pártiak pedig fanatikuskoknak a farizeusokat. Ezek jönnek tehát és azt kérdezik: "Szabad-e a császárnak adót fizetnünk, vagy nem?" Krisztus után 5-ben rendelte el a római császár az úgynevezett fejadót. Mindenkinél adót kellett fizetnie csak azért, mert létezett. Ez sértette az izraeliek büszkeségét, nemzeti szeretetét, hovatartozását. Ez a kérdés megint olyan, hogy csak rosszul lehet rá válaszolni. Mert ha azt mondja: szabad, akkor nem jó hazafi. Akkor szembekerül a néppel, a népet pedig fel lehet lázítani Jézus ellen. Látjátok, milyen, és ezt hallgatjátok ti, és ezt tisztelitek? Lehet az az Istentől, aki nem szereti népünket, hanem a rómaiakat szereti? Ha azt mondja: nem szabad, akkor ez főbenjáró politikai bűn. Fel lehet jelenteni a római hatóságnál. Na, Jézus, most mit mondasz? Mi van a pénzen? – kérdezi Jézus. Hát a császár képe, aki verette a pénzt, meg egy felirat is. És ez a császár magát isteni császárnak nevezte. Tehát egy kisistent hordtok a zsebetekben. Jártok azokon az utakon, amiket ez a császár építtetett, használjátok azokat a hidakat, amiket ő készíttetett, amikért a császár most valami adót kér. Akkor adjátok meg a császárnak, ami neki jár, de ne tekintsetek Istennek. Az imádatot, a tiszteletet csak Istennek adjátok meg, mert ti most is ezzel a büszkeséggel vagytok itt, hogy az Isten népe vagyunk. Ezért kérdés ez, hogy szabad-e a császárnak adót fizetni. Legyetek az Isten népe és imadjátok az Istent, ugyanakkor vegyétek tudomásul, hogy másnak az útjain jártok vagy más építtette azt, ezért joga van adót kérni. Van még valami probléma?

Elképednek a ravasz ellenségek. Biztosra mentek, hogy akármint felel, az rossz lesz, és erre minden egészen másként alakult. És még ők érezhetik magukat bűnösöknek. Mint ahogy azok is voltak.

Akkor jön a harmadik csoport, a szaduceusok. Ők voltak a kor materialistái. Ők csak azt hitték, amit az eszével is felfoghat az ember, vagyis nem hittek semmit, amit a hitével foghat fel. Angyalok nincsenek, feltámadás nincsen. Csodák nem történnek. Mint ahogy egy mai jól nevelt materialista ember. A Bibliából csak a Mózes öt könyvét fogadták el Szentírásnak. Elég sok görög eredetű műveltségre tettek szert, amibe sok pogányos elem is belekeveredett, és ebből gyúrták össze a maguk sajátos világnézetét.

Kitalálnak egy történetet, ami éppen nem lehetetlen, de nem valószínű. Ebben a Mózes törvényeiben szereplő sógorházasság előírását használják fel. Az úgy volt, ha gyermek nélkül, utód nélkül halt meg egy férfi, akkor a feleségét feleségül kellett vennie az elhunyt testvérének, mert utód nélkül nem illik meghalni. Kell, hogy legyen gyermeke, és az az elhunyt gyermekének számított, ha ebből a házasságból gyerek született. Azt mondják: volt hét fiútestvér. A legidősebb megnősült és elég hamar meghalt úgy, hogy nem született gyermeke. Törvénytisztelők voltak, az öccse elvette az özvegyet. De az is meghalt és nem született gyermeke. És így mind a hét. És itt a végén a kérdés, (megint ilyen csúnyán mondom, mert ez olvasható ki a szavak mögül): na, Jézus, ha van feltámadás (mi tudjuk, hogy nincs), akkor melyiknek a felesége lesz a hét közül?

Jézus egy ilyen gonosz kérdésre is szeliden és türelmesen válaszol, mégpedig a saját gondolkozásmódjukon belül találja meg a választ. Ők büszkék voltak arra, hogy a Mózes öt

könyvét alaposan ismerik. Azt mondja Jézus: mi van ott megírva? Ott nyilvánvalóan szó van arról, hogy lesz feltámadás. Azt mondja: lesz feltámadás, de az az élet nem olyan lesz, mint ez. Ott nem lesz jelentősége a nemiségnek. Ott már nem házasodnak, férjhez sem mennek. Ott nem számít, ki kinek a házastársa volt. Ott egészen más fog számítani.

2. Hogyan viselkedett Jézus a támadások kereszttüzében? Sok mindent lehetne erről mondani, én most a három legjellemzőbbet mondom, mert ez lesz azután segítség nekünk is.

Minden pillanatban nyilvánvaló az, hogy Ő nem egyéni vállalkozóként teszi, amit tesz, hanem küldetésben, az Atyával szoros közösségben. Neki az a fontos, hogy az Atya mivel bízta meg. Hányszor mondta: nem azt mondom, amit én akarok, hanem amit az én Atyám üzen nektek. Nem a magam akaratát cselekszem, hanem azét, aki elküldött engem. Nem a magam dicsőségét keresem, hanem azét, aki elküldött engem. Küldetésben járt, és ez emelte Őt felül ezeken az alantas indulatokon és gyilkos szándékokon. Ezért volt természetes, hogy Jézus sose sértődött meg. Mondhattak róla, amit akartak. Az egyik ránézett, a másik rá se nézett. Készek voltak törrel hátra döfni. Nem sértődött meg, nem neheztelt meg, nem ijedt meg, nem hagyta abba, amire az Atya küldte, mert még nem ért a végére. Ő tudta, hogy ezt be kell, és be fogja fejezni.

A másik az, hogy kimondhatatlanul szerette azokat is, akik támadták. Nem vagy személyválogató. Ez adott erőt ahhoz, hogy szelíden válaszoljon a gonosz kérdésre, hogy ne ugyanaz az indulat legyen benne, ami azokban volt, akik közeledtek hozzá. Hogy ne hagyja abba azt, amit az Atya parancsára elkezdett. Ez adott neki tartást, kitarást, ellenállást minden gonosszal szemben. Ez adott neki állóképességet, hogy megmaradjon azon az úton, amire Őt az Atya elküldte, mert Ő miértünk jött el ide. Válogatás nélkül. Benne vannak az ellenségek is. Ő meghalni jött el ide. Ő tudta, hogy ez az út hova vezet. Ő tudta, hogy ez még csak szerény előcsatározás, ezek apró kellemtelenségek ahhoz, amikor majd az egész emberiség bünterhe rászakad és agyonnyomja ott a Gecsemáne-kertben meg a kereszten. De Ő azért jött, hogy ezt a terhet egészen a célig vigye. Így keresztlünezett ezeken a kellemtelenségeken, sőt szerette azokat, akik Őt elvetették.

A harmadik, amit megfigyelhetünk Jézus harcában, hogy fegyvere mindig a Biblia. Nemcsak a Sátánnal vívott harcában volt az, aki Őt támadta a küldetése lelegején. Jézus akkor is mindig így kezdte válaszát: meg van írva... és akkor jött a pontos és odaillő bibliai idézet, és ezzel be is fejezte a maga részéről; hanem a későbbi csatározások során is az ige kardja, vagy ahogy Pál apostol írja: a Lélek kardja, amely az Isten beszéde, ez volt az Ő biztos fegyvere. Ezzel aratta ezeket a fölényes győzelmeket.

3. Ha most azt kérdezzük, miben segít Ő nekünk, hogy a bennünket ért támadások közt talpon maradjunk, és tovább haladjunk előre, akkor ezt a hármat kell a szívünkbe vésní: legyen szoros közösségünk Ővele, az érettünk is meghalt, dicsőségesen feltámadott, ma is élő és uralkodó Jézus Krisztussal. Lássuk világosan, hogy mire hívott Ő el minket, mivel bízott meg, mi az a cél, ami felé segít minket, és a cél legyen fontos nekünk, meg a küldőnk.

Szeressük azokat, akik bántanak. Erre világos parancsunk van. A Hegyi beszédben Jézus erről részletesen szól. Áldjátok azokat (jót mondjátok azokról), akik rólátok rosszat mondanak. Jót tegyetek azokkal, akik nektek ártottak. Imádkozzatok azokért, akik üldöznek. Ott a világos parancs. És az Ővéi erre képesek, mert Ő képesíti a benne hívőket erre. A magunk erejéből ez nem megy. De ha Ő él valakiben egyre hatalmasabban, akkor ha meghallom az ellenségem nevét, és eszembe jut, mit tett ellenem, elkezdek imádkozni érte. Őszintén, szeretettel. Ezt el lehet kérni, ez rengeteg energiát megspórol, sok betegségtől megőriz, mert néha ebbe betegszenek bele emberek. Megtanulunk megbocsátani, keresztlülepni ezeken a bántásokon, sérelmeken.

Meg kellene tanulnunk fegyverként használni a Szentírást. Nem mások ellen. Jézus soha nem mások ellen használta. Mindig másokért. Mi van megírva ezzel kapcsolatban, amit az előbb elmondtam? Ez van megírva: imádkozzatok azokért, akik ártanak nektek. Lássak munkához. Kezdem el. Ez nem kivételes eset, mint ahogy sokan azt gondolják önmagukról, hogy ők egészen rendkívüli és egyedülálló eset. Erre is érvényes: kezdem el, és majd meglátom, hogy az Isten békessége, amely minden értelmet felülhalad, megőrzi a szívemet.

Egy jézusi mondattal hadd fejezzem be, mert úgy érzem, ebben van a használati utasítás. Azt mondja Jézus a szőlőtő példázatában: maradjatok énbennem és én tibennetek. "Maradjatok énbennem" azt jelenti: elrejtőzöm Jézusban. Tehát Ő van kívül, én belül, és ott védve vagyok. A nekem szánt ütések nagyobb részét Ő felveszi, akiben elrejtőzöm. Hozzám már csak annyi jut el, amennyire szükségem van ahhoz, hogy alázatban maradjak. Elrejtőzöm Őbenne, és ott védve vagyok ezektől a támadásoktól, ezeknek az ártó nagy részétől. Amire meg szükségem van, azt megkapom. "És én tibennetek", mondja Jézus, vagyis Ő meg legyen hatalmas énbennem. Ami azt jelenti: tudjam Őt felmutatni a környezetemnek. Hadd csodálkozzanak el: ezt az embert eddig nem ilyennek ismertem. Ez olyan Jézus-forma, olyan keresztyén ember lett.

Az, hogy mi elrejtőzünk Őbenne, minket véd meg attól, hogy feleslegesen ártsanak a támadások. Az, hogy Ő él egyre hatalmasabban mibennünk, az meg a környezetünket védi meg a bennünk levő indulatoktól és rossz reagálásoktól. Így mehetünk aztán keresztlü diadalmasan mindenféle támadáson. Ha úgy érezzük, ok nélküli, méltatlan támadás között is, így érkezhetünk meg abba a célba, ahova Ő vezet minket. Ámen.

HÚSVÉT

Történeti visszatekintés

A régi korok emberei sok szállal kapcsolódtak a természethez. Munkájukat, mindennapi életük rendjét, örömeiket, bánataikat is befolyásolta a természet örök változása. A tél és a nyár kettősében, az élet és a halál párhuzamát látták. Mindezek szabályozták életüket, melyet az ünnepek felosztottak kisebb - nagyobb szakaszokra. A tavaszi napéjegyenlőséggel egyre hosszabbodott a Nap útja, s ez jelentette számukra a fényt, a Nap feltámadását. Nagyon sok népnél gazdag hiedelem és szokáskincs kapcsolódott a tavasz beköszöntéséhez. Sok nép teremtett olyan istent magának, kinek élete, halála, feltámadása a tél, nyár természeti ritmusát követi. Ők jelképezik az emberek örök reményét a megújulásban, a feltámadásban és sorsuk jobbra fordulásában.

A feltámadás gondolata, mély emberi vágy - az élet győzedelmeskedjen a halálon, az elmúláson! A keresztyén vallás egyik legnagyobb ünnepe a húsvét, a feltámadás, a megváltás alap gondolatát foglalja magában. A húsvét ünnepe napjainkban is megőrizte tavaszünnepe jellegét, felelevenítve az ősi tavaszköszöntő népszokásokat, a termékenységgel kapcsolatos ünnepeket, melyek mellett tovább él a keresztyén ünnepe gazdag szokásvilága.

Mi történt ezen a napon?

A feltámadás, vagyis a húsvéti ünnep eseménye annak a történetnek része, melynek főhőse Jézus, s a Bibliában az Újtestamentumot az ő életének és tanításainak szentelték. A négy evangélista: Máté, Márk, Lukács és János, Jézus életének történetét az evangéliumokban hagyta ránk.

Jézus tanításaival és példamutató életével nagyon sok tanítványt és hívet szerzett, s útra kelt, hogy a húsvét zsidó ünnepét a nagy városban, Jeruzsálemben ünnepelje meg, ahol - mint tudta - sorsa és küldetése beteljesedik.

Szamarháton, zárandokként érkezett a városba, ahol ünneplő tömeg fogadta, kezében a béke jelképével, pálmaággal. Az emberek ruháikat a porban eléje terítették, hogy arra lépjen, gyermekeiket magasba emelték, hogy megáldhassa őket. Ám a főpapok, akik féltették hatalmukat, elérkezettnek látták az időt, hogy megszabaduljanak Jézustól. Mivel féltek a tömegtől, cselhez folyamodtak. Tanítványai szűk körében

akarták elfogni, s az egyik tanítványt, az árulásra hajló Júdást bízták meg, hogy a Mestert a katonáknak megmutassa.

A húsvét első napján szokásos vacsorát, a bárányt Jézus tizenkét tanítványa körében költötte el, s így szólt: “Bizony mondom néktek, tiközületek egy elárul engem.” Kérdezték, melyikük lesz az, s Jézus tudta, az árulja el, aki vele együtt mártja kezét a tálba. S mikor Júdás kérdezte, ő lesz-e az, Jézus rábólintott: “Te mondad.” Ezen az utolsó vacsorán Jézus fontos dolgokat cselekedett. Kenyérrel kínálta tanítványait, mondván: “Vegyétek, ez az én testem”, és borral, mondván: “Igyatok ebből, mert ez az én vérem.” Ezt a jelenetet ismétli a pap a keresztény szertartásokon. Vacsora közben Jézus beszélt a feltámadásról, s arról, hogy leghűségesebb tanítványa, Péter is megtagadja őt. E rossz előjelektől terhes este után Jézus tanítványaival a Getsemáné-kertbe megy, s kéri őket virrasszanak vele. Ők nem teszik ezt meg, s igen hamar elnyomja őket az álom. A Mester egyedül marad, szorongásaival, kétségeivel. Itt lelt rá Júdás a fegyveresek kíséretében, s csókkal árulta el Jézust. Elfogták, s a főpap elé vezették. Jézus megjövendölte, hogy ő, az Istennek fia, az Isten jobbán ül majd a mennyekben. Ezt bírái istenkáromlásnak tekintik, s halálos ítélettel büntették. Az embereket könnyű volt Jézus ellen lázítani, megalázták, kicsúfolták az Isten fiát, hü tanítványa, Péter pedig háromszor megtagadta mesterét, hogy nehogy azt higgyék, Jézushoz tartozik. Másnap reggel Júdea római helytartója, Poncius Pilátus elé vitték Jézust, hogy az ítéletet végrehajtsák. Ekkorra Júdás megbánva árulását, a vérdíjat, a harminc ezüstöt visszaadta a főpapoknak, s önkézzével véget vetett életének.

Pilátus nem tartotta bűnösnek Jézust, ezért lehetőséget akart adni a megmenekülésére. A hagyomány szerint a tömeg kívánságára egy rabot szabadon engedhetett. Barnabás és Jézus közül a nép Barnabás megmenekülését választotta. Pilátus pedig jelképes kézmosással érzékeltette, nincs köze Jézus halálához. A foglyot, bíborköpenybe öltöztették, fejét töviskoszorúval övezték, kezébe nádszálat adtak, és gúnyolták: “Íme a zsidók királya!” Majd nehéz kereszttel a vállán Jézus elindult a Golgota hegyre, hogy beteljesüljön a sorsa. Megfeszítették. Volt aki segített, volt aki bántotta a haldoklót, s az őket megszemélyesítő alakok újra és újra megjelennek a passiót, azaz Jézus szenvedéseit bemutató képzőművészeti alkotásokban, zeneműremekekben. A katonák, a keresztnél őrt állók kisorsolták maguk között Jézus ruháit. Sokan csúfolták, ha valóban Isten fia, miért nem szabadítja meg magát? Jézus azonban vállalta sorsát, s meghalt a kereszten. Halálakor a jeruzsálemi templom oltárát díszítő kárpit megrepedt, a föld megnyílt. Este egyik tanítványa, Aramataei József kérte, hadd vigye el a testet, s a sír elé követ görgetett. Mindez pénteken történt. A sírhoz öröket állítottak a főpapok, hogy el ne lopják a testet, hisz a jövendölés szerint, a halál utáni harmadik napon elhagyja Jézus a sírját.

Vasárnap három asszony, köztük Jézus anyja is, finom kenetekkel a sírhoz mentek, mely nagy földindulás közepette föltárult, megjelent egy angyal, s jelentette, hogy Jézus nincs már ott, föltámadott.

Az ünnep

A húsvéti ünnep neve különböző nyelveken más és más. Közös eredete azonban, a húsvét héber neve, a pészah. A szó kikerülést, elkerülést jelent. Eredetileg a keresztény és a zsidó ünnep egybe is esett. A niceai zsinat i. sz. 325-ben szabályozta a keresztény ünnepek rendjét, ekkor vált el a két ünnep ideje. A húsvét angol neve:

passover, átrepülést jelent. Gyakorta használják az Easter elnevezést, mely a német Oster szóval együtt keresendő. Őse egy germán istennő, Ostara az alvilág úrnője, ünnepe a tavasznapéjgyenlőség idején volt. Lehet, hogy neve az East, a kelet szóból származik, s a napfelkeltére utal. A szó a magyarban nem található meg, de Csíkményságon a húsvéti körmenet neve: kikerülés, más vidékeken a feltámadáshoz kapcsolódik. A magyar szó: húsvét, az azt megelőző időszak, a negyvennapos böjt lezárulását jelzi.

A húsvét egybeesik a tavaszi napéjgyenlőség idején tartott termékenységi ünnepekkel, melynek elemei a feltámadás, az újjászületés. Húsvét napja az 1582-ből származó egyházi szabályzat szerint a tavaszi holdtölte utáni első vasárnapra esik: március. 22 és április. 25-e közé (Ezt mondja ki a niceai zsinat határozata is i. sz. 325-ben).

Húsvét kialakulásában fontos szerepet játszik a zsidó húsvét, a pészah. E vallás tanítása szerint e napon ünneplik a zsidók az egyiptomi rabságból való menekülésüket. Az Ótestamentum szerint a halál angyala lecsapott az egyiptomiakra, a zsidók kapuja azonban egy frissen leölt bárány vérével volt bekenve, így az ő házukat “elkerülte”.

Az Egyiptomból való kivonulás történetét írja le a Hagada. A keresztény egyház szertartásaiban a hosszú ünnepi időszak átfogja a kora tavasz és a nyár elejei hónapokat. Az előkészületi idő a nagyböjt, amely Jézus negyvennapos sivatagi böjtjének emlékére, önmegtartóztatására tanít. Ezt nagyobb, kisebb ünnepek követik s a húsvéti ünnepkör a pünkösdvel zárul. A ciklus a karácsonyi ünnepi szakasz párja, de jóval régebbi annál. Latin neve: Septuagesima - hetvened, mert hetven napig tart, húsvéti időnek is nevezik.

A böjt utolsó hetének neve: nagyhét, a húsvét utáni hét húsvét hete, egyes magyar vidékeken fehérhét - fehérvasárnapig tart.

Szokások, népszokások

A húsvét ünnepe sok szálon kapcsolódik a tavasz megérkezéséhez, s a megújulás, a termékenységgel összefonódó népszokáskincshez. E népszokások nagyrészt nem épülnek be a keresztény vallás ünnepi rítusaiba, hanem azzal párhuzamosan, mint a falusi közösségek ünnepi szokásai maradtak fenn. A húsvétot megelőző farsangi időszak multságai a tél legyőzését, a tavasz megérkezését ünneplik.

Európa-szerre elterjedt szokás a telet jelképező szalmabábu elpusztítása, elégetése vagy vízbe fojtása. Magyarország egyes vidékein a bábu neve kisce, kice, s virágvasárnap szokásainkat teszi színesebbé. A multságok és a böjti időszak találkozásának jellegzetes népi játéka Konc vajda és Cibere vajda, a farsang és a böjt tréfás háborúsága volt. A húshagyókeddi (farsang utolsó napja) játék szereplői szalmabábok, s a legyőzött Cibere végigvitték a falun, elégették, vízbe vetették, vagy keresztüldobták a templom kerítésén, hogy elűzzék a betegséget, az éhséget.

A böjt alatt régen főleg kenyeret, száraz növényi étkeket ettek. A hosszú böjti időszakot kisebb ünnepek tagolják. A magyar néphagyományban a közbeeső vasárnapoknak nevük volt: a másodiké gulyásvasárnap, az ötödiké feketevasárnap, a hatodiké virágvasárnap.

Ez az utolsó vasárnap már a húsvéti ünnepszorozat része. A magyar népszokások ezen a napon a zöldág-hordás, más néven villőzés: a termékenységet segítő eljárás. Az ággal megütögették a fiatal lányokat, menyecskéket. A barkaszentelés a keresztény és a “pogány” szokások ötvözetét mutatja. A virágvasárnapot megelőző

szombaton a gyerekek barkát szednek. A barkát virágvasárnap a templomban megszentelik. A szentelt barkának bajelhárító szerepe van. A moldvai csángók fűzfa sípot fújnak, habajgatnak, ezzel "keltik fel" a tavaszt. Sok helyen zajos határkerülést tartanak, mellyel a rossz szellemeket űzik el.

A nagyhét napjainak szokásai a Bibliában leírtakat követik. Nagycsütörtökön, zöldcsütörtökön a Rómába ment harangokat a fiúk kereplőkkel helyettesítik. Az étrendbe e napon valamilyen zöldet, parajt, salátát iktatnak. Pilátus-égetés is e nap szokása, mikor a Pilátust jelképező bábút elégetik, megverik. A böjt régen hamvaszördán kezdődött, mely onnan kapta nevét, hogy ekkor a templomban megszentelik az előző évi barka hamuját, megkenik vele a hívők homlokát, elhárítva a bajokat. Nagyböjt alatt sok helyen egy nap csak egyszer ettek, olajjal vagy vajjal főztek, zsírt, húst nem ettek, csak száraz növényi ételeket. Ma már nem ilyen szigorúak az egyház böjti előírásai, nem követelik meg a negyvennapos koplalást, a tilalom csak az utolsó hétre, nagypéntekre vonatkozik. Az utolsó hét, nagyhét virágvasárnappal kezdődik, melynek napjai Jézus jeruzsálemi eseményeihez kapcsolódnak. E napon a bevonulás napján az emberek palmaágakkal, hidegebb éghajlatú vidékeken barkás ágakkal mennek a templomba. Nagycsütörtökön az utolsó vacsora és a tanítványok lábának megmosása (a vendégszeretet jelképe) emlékére szokás volt, hogy Rómában a pápa 12 szerzetes lábát megmosta. (Királyok, nemesek is így cselekedtek sok országban e napon.) Nagycsütörtök estéjén a harangok elhallgatnak, a hagyomány szerint Rómába mennek. A harangok útjának célja, hogy lássák a pápát; de van, ahol azt tartották, hogy a tojások gyűjtése is, melyeket azután leszórnak a gyerekeknek, amikor visszatérnek.

Nagypéntek, Jézus kereszthalálának napja - gyászünnep. Az emberek a helységek szélén lévő kálvária - dombokra vonulnak, s megállnak az egyes stációkat jelölő kápolnáknál, mintegy eljátszva Jézus kereszttelének útját. A Mária-síralmak is ehhez a naphoz kötődnek. Ilyen Mária-síralom az egyik legrégebbi nyelvemlékünk:

"Világ világa, virágnak virága. Keserűen kínszűl, Vas szegekkel veretül."

A templomokban az oltárokat letakarják, a harangok hallgatnak. Nagyszombat a feltámadás jegyében zajlik. Az esti körmenetek, a templomokban az új tűz gyújtása, mely Jézus és egyben a remény jelképe, azt adja hírül, hogy Jézus feltámadt, a megváltás közel van. Este "visszajönnek" a harangok is Rómából. Nagypénteken a víz mágikus ereje lép előtérbe. Ismert mondóka: "Nagypénteken mossa a holló a fiát, ez a világ kígyót, békát rám kiált." A rituális mosakodás jelenik meg a hajnali mosakodásban, melyet csak fiatal lányok végeztek, s mely bajelhárító szereppel bírt. Friss folyóvíz kellett hozzá, s a következő mondóka: "Az én vizem folyjon el, az én szeplőm múljon el!" E naphoz jellegzetes ételek tartoztak - korpából készült savanyú leves, esetleg tojás. Van olyan vidék, ahol e napon kenyeret sütnék, melyet vagy megőriznek a következő nagypénzig, vagy odaadják az első koldusnak. Sok helyen igen elterjedt a forró húsvéti kalács, melyet főleg az utcai árusoktól vesznek. A nagypénteken sötét, dísztelen templomokat nagyszombat reggelére virágokkal, zöld ágakkal díszítik fel. Ez a nap a másik őselem, a tűz ünnepe. Este a templomban az új tüzet ünneplik, melyet csihilással élesztenek, s a Krisztust jelképező húsvéti gyertyát ezzel gyújtják meg. Sok helyen szokás ilyenkor új ruhát felvenni, vagy legalább kalapot, kesztyűt.

A feltámadás napja húsvétvasárnap. Sok országban szokás e napon a napfelkeltét egy magas hegy tetején várni. Ehhez több hiedelem kapcsolódik - egyik szerint a

felkelő nap Krisztus feltámadásának bizonyítéka, a másik szerint aki jól figyel, megláthatja benne a Krisztust jelképező bárányt a zászlóval.

A húsvéti tojás ajándékozása sok országban e napon történik, nálunk a hétfői locsoláshoz tartozik. A hagyományos sonkát már szombat este, a böjt lezárásával megkezdik. Vasárnap a sonka mellé tojást, tormát fogyasztanak. E nap ünnepi étele a bárány.

Húsvét másnapján német területeken, Magyarországon pedig Kecskemét környékén szokás volt az Emmausz -járás. Annak emlékére, hogy Jézus a tanítványokkal az Emmauszba vezető úton találkozott, kimentek a város határán álló kápolnához és vidám mulatságot ültek. E nap Európa-szerte a játék, a vidámság napja. Magyarország egyes vidékein e napot vízbevető hétfőnek is hívják, mert e nap a locsolás napja. A lányokat régen kivonszolták a kúthoz, s vödör vízzel leöntötték, vagy a patakhoz vitték, s megfürdették. A locsolás, az ősi termékenységvarázsló és megtisztuló rítusban gyökerezik. A víz tisztító ereje a kereszténységkoránál a kereszteléshez kapcsolódik. A mondai magyarázat szerint Jézus sírját őrző katonák vízzel öntötték le a feltámadást felfedező, ujjongó asszonyokat, így akarták elhallgattatni őket. A locsolás ma is elterjedt szokás, kissé szelídebb formában, hiszen gyakran csak kölnivízzel locsolnak a fiúk, férfiak. A húsvéti népszokások sorát egy fehérvasárnapos szokás zárja. A lányok komatálat készítenek, elküldik egymásnak. A kosárba, tálra húsvéti tojás, kalács, ital kerül. Ezzel a lányok örök barátságot kötnek, s ettől kezdve komának szólítják és magázzák egymást egész életükben.

WASS ALBERT ÜZENETE MÁRCIUS 15-RE

Fiatal véreim, határokon innen és túl, idegen föld elhagyatottságában, az otthoni kényszerűségek sivárságában, rabságban, elnyomatásban, ahol csak vagytok: hozzátok szólok. Súlyos idők nyomása nehezedik lelkemre s mondanivalómat hosszú esztendő gondja s tudása érlelte. Ti vagytok a nemzet jövődjéje. Veletek él vagy pusztul a magyar. Amit ehhez az egyszerű történelmi tényhez hozzáfűzni kívánok, azt fogadjátok szeretettel, mint ahogy szeretettel csordul a szívemből.

Éltrevalók vagytok. Éltrevalóbbak, mint mi voltunk a ti korotokban. Okosabbak is vagytok, óvatosabbak és mérsékletesebbek. Megértőbbek egymással és idegenajkú embertársaitokkal szemben. Az élet tanított meg erre. Látókörötök szélesebbre tágult a történelem viharverése folytán. Minden lehetőségetek megvan ahhoz, hogy egy okosabb, emberiebb és talán szebb világot építsetek föl magatok köré, mint amilyen a mienk volt. Adjátok az Úristen, hogy így legyen. Mindaz azonban azon múlik, hogy megtudjátok-e őrizni és hajlandók vagytok-e vállalni azt a magyar lelki és szellemi örökséget, amit mi vért izzadva átmentettünk valahogy a különböző „izmusok” özönvizén a ti számatokra, hogy ne legyetek lelki koldusok egy özönvíz-utáni új világban. Ez az örökség a tietek egyedül és senki másé nem lehet ezen a földön. Ha ti eldobjátok magatoktól, örökre elvesz. És nem csak önmagatokat fosztjátok meg valamitől, ami pótolhatatlan, de nélküle szegényebb lesz az emberiség is.

Nekünk magyaroknak az Úristen különösen gazdag és színes nemzeti örökséget adott. Az egész világban egyedül ez a mienk. Senki nem veheti el tőlünk, mint ahogy mi sem vehetjük át senkitől azt, ami nem illet meg minket. Hiába beszélünk angolul, franciául, spanyolul, németül, attól még nem leszünk sem angolok, sem franciák, sem spanyolok, sem németek. Az ő örökségük nem a mienk s ha majmolni próbálnánk őket, könyökkel betörni közéjük, mindössze a magunk egyéniségét, a magunk örökségét veszíthetjük el, az övéket soha sem vehetjük át. Gyökértelen idegenek leszünk az emberi világban s lelkileg elpusztulunk benne, mint a gyökerét vesztett fa.

Véreim, fiatal magyarok, jól-rosszul, de valahogy átmentettük számotokra azt a nemzeti örökséget, ami Isten rendelése folytán a tietek. Átmentettük azt földrengésen, világegésen, nemzetpusztító, lélekgyilkoló nemzetköziség mesterséges tanainak szennyes özönvizén keresztül. Ha egyebet nem tudunk értéket tenni, de ezt megtettük s becsülettel örökünk fölötté, ameddig élünk. De a többi már a ti dolgotok és a ti felelősségetek. Egyet ne feledjétek el: amíg magyarok vagytok s az ősi kultur-örökség erkölcsi alapján álltok, addig Isten által kijelölt helyetek és szerepetek van a világban. De ha eldobjátok magatoktól ezt az örökséget, ha magyarságotokból kivetkőztök, akkor senkik se lesztek, csupán egy halom szemét, amit ide-oda sodor a szél, míg végül is elmerültök a semmiben.

FEBRUÁR HAVI GYŰLEKEZETI ESEMÉNYEK

Február 4: Az istentisztelet keretében Mátrai Tímea a keresztség szentségében részesült. Az istentisztelet utáni ebédet készítette és adományozta Magyar Ilona és Fövenyessy Katalin. Segített Torma Veronika és Megyesi Gizella. Az süteményt a keresztlő szülők adományozták.

Február 11: Az istentisztelet utáni ebédet készítette Hajnal Ilona. Az ebédet adományozta a Nőegylet. Segítettek Bordás Piroska és Vörös Ilona. A tortát készítette Fejér Anna.

Február 13: Valentine Day alkalmából a Free and Accepted Masons szervezet számára Vörös Ilona, Fövenyessy Katalin, Megyesi Gizella egy magyaros vacsorát készített. Segített Körösi Jackie, Magyar Ilona, Kozák Ágnes és Piroska. Körösi Jackie a vacsorához szükséges kenyeret és a 100.00 \$-t adományozott. A vacsora bevételét teljes egészében a Magyar Református Egyház kapta.

Február 18: Az istentisztelet utáni ebédet készítette és adományozta Vörös Ilona és Máté. Segített Torma Veronika.

Február 24: Istennek hála az idei farsangi disznótoros vacsoránk nagyon jól sikerült. Köszönjük az öböl-környéki magyarságnak, hogy eljött a vacsorára, ezzel is segítve gyülekezetünket. A vacsorához a hurka-kolbászt és a körítést Vörös Ilona és Máté, a toros káposztát Rác Erzsébet, a húst Fövenyessy Katalin készítette. A pogácsát készítette Vörös Ilona, Magyar Ilona, Kozák Ágnes. A süteményt készítette Fejér Anna. A tombolát megszervezte Magyar Ilona. A pénztárt Rác János kezelte.

Február 25: Az istentisztelet után Virágh Gizella emlékére rendezett megemlékezésre és gyászistentiszteletre került sor. Az istentisztelet utáni ebédet, Virágh Gizella emlékére, készítette és adományozta Magyar Ilona. Segített Orly Elvira és Ifj. Orly Elvira. A Virágh család a Nőegylet számára 550.00 \$-t adományozott.

FEBRUÁR HAVI ADAKOZÓK NÉVSORA

Tanczos Istvan & Agnes, N.N., Maria Szabo, Agnes Kozak Gabris, Elvira M. Orly, Paul & Ingeborg Madarasz, Lesli T. Andre.

FEBRUÁR HAVI RENDKÍVÜLI ADOMÁNYOK

- Dr. Karoly & Magdolna Szabo, 59-dik hazasági évfordulóra.....\$ 20.00
- Joseph & Blanka Hajnal, Fóti Marika emlékére.....\$ 30.00
- Maria Fulop, Virágh Gizella emlékére.....\$50.00
- Laszlo & Edith Dittert, Virágh Gizella emlékére.....\$100.00
- Emery & Priscilla Kozak, Virágh Gizella emlékére.....\$30.00
- Andrew Magyar, Virágh Gizella emlékére.....\$35.00
- Charles & Veronica Radnoty, Virágh Gizella emlékére.....\$30.00
- Gabriella Nagy, Virágh Gizella emlékére.....\$40.00

- Karl & Katalin Fovenyessy, Virágh Gizella emlékére.....\$25.00
- Gizella T. Megyesi, Virágh Gizella emlékére.....\$25.00
- Norman & Matilda Sossaman, Virágh Gizella emlékére.....\$20.00
- Thomas & Barbara Herczeg, Virágh Gizella emlékére.....\$20.00
- Taylor T. Wheeler, Virágh Gizella emlékére.....\$30.00
- Maria Island, Virágh Gizella emlékére.....\$20.00
- John & Elisabeth Racz, Virágh Gizella emlékére.....\$25.00
- Joseph & Sharon Seboek, Virágh Gizella emlékére.....\$50.00
- Gaston & Elena Somoshegyi, Virágh Gizella emlékére.....\$60.00
- Keven Viragh Begert, Virágh Gizella emlékére.....\$100.00
- Dorthee Cantisano, Virágh Gizella emlékére.....\$25.00
- Euva J. Pierce, Virágh Gizella emlékére.....\$20.00
- Louis & Edith Sybert, Virágh Gizella emlékére.....\$20.00
- Margaret L. Smith, Virágh Gizella emlékére.....\$25.00
- Mary Ellen Mangiapane, Virágh Gizella emlékére.....\$25.00

***A Presbitérium nagy szeretettel köszön
minden adományt és segítséget.
Az Úr Isten gazdag áldása legyen
adakozó testvéreinkkel!***

Beteg testvéreinkért imádkoztunk. Kértük az Úr Isten erőadó, fájdalmat, bajt feledtető kegyelmet életükre. Adja az Úr kegyelme, hogy beteg testvéreink minél hamarabb visszatérhessenek gyülekezetünk körébe.

GYÁSZJELENTÉS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy Barkoczy Endre testvérünk megtért Teremtő Urához. Barkoczy Endre emlékére szervezett gyászmisére 2007. március 25-én, de. 11:00 órától fog sor kerülni a Woodside Priory-ban.

Az Úr Isten adjon csendes nyugodalmat elhunyt férfitestvérünk számára, hátramaradt szeretteinek pedig adjon az Úr erőt és rendületlen hitet gyászuk elviseléséhez.

HIRDETÉSEK

- Hirdetjük minden érdeklődő számára, hogy a nagypénteki istentiszteletet április. 6-an, este 7:00 órától tartjuk Egyházunknál.

- Hirdetjük minden érdeklődő számára, hogy április. 8-án, délelőtt 11:00 órától a húsvéti istentisztelet keretében úrvacsoraszertásra kerül sor. Hirdetjük azon testvéreink számára, akik valamilyen oknál fogva nem tudnak eljönni a templomba, de részesülni szeretnének az úrvacsora szentségében, jelezzék ezt vagy a lelkipásztori hivatalnak vagy valamely presbiternek, és a lelkész háznál is kiszolgálja a szent jegyeket.

Az istentisztelet után szeretetvendégségre kerül sor. A szeretetvendégséghez az ételmezt a gyülekezet tagjai hozzák.

- Hirdetjük a gyülekezetnek, hogy május 13-án, Anyák Napja alkalmából az istentisztelet utáni ebédet a férfiak készítik el a jelenlevő asszonyok és vendégek számára.